

OMSLAG

Het heiligenboek

Joris van Cappadocië. De heilige met de draak *Tom Zwaenepoel*

Over deze heilige Joris bestaan geen historische gegevens. Volgens de legende stamt hij uit een christelijke familie en leeft hij in Cappadocië in het huidige Turkije. Zoals zijn vader is hij officier in het leger van de Romeinse keizer Diocletianus. Hij weigert een decreet op te volgen waarin de vervolging van christenen wordt bevolen. Meer zelfs, hij out zich als christen. Joris overleeft het drinken van de gifbeker, het radbraken en de ketel met kokend water. Uiteindelijk wordt hij tot zwijgen gebracht door onthoofding.

De populairste legende over Joris van Cappadocië vertelt over zijn gevecht met een draak die in een meer huist en de stad Silena met zijn giftige adem terroriseert. Dagelijks offeren de inwoners lammeren en later mensen om zijn honger te stillen. Wanneer het lot op de dochter van de koning valt, belooft Joris de koning en het volk dat hij het monster zal doden, op voorwaarde dat iedereen zich door hem laat dopen. Die dag bekeren 15.000 mensen zich. Het verslaan van de draak symboliseert de bekering van een heidens land of een heidense stad tot het christendom.

De draak is een symbool van het kwade, het gevaarlijke, zoals blijkt uit tal van Egyptische, Babylonische, Indiase, Japanse en Griekse mythen en Bijbelse verhalen (bijvoorbeeld Leviatan in het Oude Testament). Enkel de Chinezen zien in de draak een teken van het goede, van geluk. Het gevecht met de draak zet een archetypisch conflict in scène: de mythische strijd tussen goed en kwaad, leven en dood, licht en duisternis.

Joris is als ridder een held, een *superstar*. Hij wordt afgebeeld als Romeins soldaat met een lans die een draak doorboort. Zijn ridderlijkheid maakt de strijdbare martelaar tot patroon van de kruisvaarders (Richard Leeuwenhart) en patroon van de scouting (Lord Baden-Powell). In Joris zien de ridders van de kruistochten hun eigen ideaal gerealiseerd: de strijd tegen een oppermachtige vijand, het handelen voor het geloof in Christus, de verdediging van de zwakken. Vandaag accentueren de padvinders in hem veeleer de tegenstelling tussen goed en kwaad, en ze zien in hem een voorbeeld hoe je trouw en met zuiver hart taken kunt vervullen. Joris

overwint de chaos in de geordende wereld, de hindernissen op de weg naar vrede en geluk. De monsters en draken zijn niet alleen de gevaren van de buitenwereld, maar ook het kwaad dat in ons groeit, zoals lafheid, profijt, macht en vernietigingsdrang. Ze zijn bewoners van de menselijke innerlijke wereld, het duistere deel in ons.

In de legende van de draak luidt de centrale vraag: hoe gaan we om met het kwaad? Het monster jaagt almaar meer angst aan, naarmate almaar meer mensen het dier vrezden. Door de draak macht over hun harten te geven, gaan ze, zonder het te merken, steeds meer op hem lijken. Eerst offeren ze schapen, vervolgens kinderen en volwassenen die verloot worden. Angst verhindert elk verzet, ieder medelijden. Wie gelooft moet het gevecht met deze monsters aandurven en zich inzetten voor hun slachtoffers. Geloof betekent bevrijding. Bevrijd van angsten en onderdrukking kan de mens vrij worden voor God en de medemens. Hij wil ook vrij zijn van elke vorm van materiële binding. Daarom schenkt Joris de geschenken die hij uit dank van de koning

heeft gekregen aan de armen.

De legende eindigt met een feest. Joris verlaat de koningsstad, die hij opnieuw vrede geeft. Uit de bodem van de kerk die de koning ter ere van hem heeft laten oprichten, ontspringt een bron. Ze is het symbool van een nieuw leven zonder angsten. Het lijkt paradoxaal: door wapengeweld komt vrede tot stand. Maar een rationeel mens weet dat de draak nog niet dood is. Aan het monster groeien nieuwe koppen, het kan voortdurend van gestalte veranderen. Overal ligt het op de loer en het droomt ervan de mens in zijn macht te hebben. De grootste uitdaging vandaag is de vraag hoe wordt omgegaan met de talrijke hindernissen op de levensweg van harmonie en goedheid. Hoe bejegen je de farizeeër die elke zondag naar de kerk gaat, maar tijdens de week nooit of nauwelijks omkijkt naar de medemens?

Tom Zwaenepoel, *Het Heiligenboek. Levenswijsheid van honderd en enige heiligen*, Lannoo, Tielt, 2008, 345 blz., 19,95 euro, ISBN 978 90 209 8041 7.

Omroep

3 januari, 9 uur, Braambos via VRT één (herhaling omstreeks 23 uur via Canvas). Hier is ze weer, de rubriek *Close-up*, actualiteit op het snijpunt van maatschappij en spiritualiteit. Voorts het menselijk document *Eén grote samenspraak met U*, dagboekfragmenten van Auschwitz-slachtoffer Etty Hillesum (1914-1943). En naar aanleiding van de installatie van de eerste president van de Europese Unie duikt Braambos in zijn archief en zendt de aflevering van *Er is meer* met Herman Van Rompuy opnieuw uit. Nadat hij een hele tijd het geloof naast zich had neergelegd, pikt de inmiddels gewezen eerste minister op zijn zeventwintigste de draad weer op. Sindsdien staan er naast een dagelijkse portie poëzie ook psalmen op het menu. Religie vormt voor hem de humus van Van Rompuy's ethische bewoening.

De vrome kudde

Glaasje op *Ingezonden door Urbain Vrijdaghs*

Rond sluitingstijd staat een agent bij een café te wachten, om te zien of hij nog wat mensen kan betrappen die met een slok of twee teveel op achter het stuur willen kruipen.

Op een gegeven moment strompelt er een vent zichtbaar ferm boven z'n theewater het café uit. Hij struikelt over de drempel, schopt de kat, hangt enige tijd aan een paal, zwalkt dan rond over de parkeerplaats, probeert zijn sleutel uit op de portieren van wel vijf verschillende auto's alvorens hij zijn eigen auto gevonden heeft en is minutenlang bezig om zijn sleutel in het slot te krijgen.

Alle overige bezopen bezoekers zijn intussen al lang en breed zwalkend vertrokken, maar de agent heeft slechts oog voor deze ene dronkelap. Eindelijk lukt het hem om in de auto te komen. Wanneer de man uiteindelijk de motor gestart krijgt en hortend en stotend met de auto wil wegrijden, laat de agent de bestuurder stoppen. Hij laat de bestuurder een blaastest ondergaan.

Zelfs na meerdere pogingen en verse batterijen geeft het apparaat nog steeds 0,0 promille aan. Stomverbaasd vraag de agent aan de man hoe dat in 's hemelsnaam mogelijk is, waarop de man antwoordt:

– Vanavond was ik Bram.

Agent:
– Hoezo, Bram?

Grijnst de man:
– Bewust Rijdende Afleidingen Manoeuvre...

De mooiste dag

Ingezonden door Frans Boogaerts

Een meisje in de kerk vraagt aan haar moeder:
– Waarom heeft de bruid witte kleren aan?

Antwoordt de moeder:

– Wit is de kleur van de pracht, en dit is de prachtigste dag van haar leven.

Waarop het meisje:

– Maar waarom heeft de bruidegom dan zwarte kleren aan?

In onze Kerk mag best wat meer gelachen worden. Dat blijkt ook de uitdrukkelijke wens van heel wat lezers. Die proberen we in deze rubriek op hun wensen te bedienen. Wekelijks één of meerdere mopjes, leuke anekdotes, bedenkingen, woordspelingen... Kent u er nog een leuke? **KERK & Leven** • **Vrome Kudde**, Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen, fax 03 210 08 49, e-mail devromekudde@kerknet.be.

VLAAMSE PUZZELS DEPUZZELAAR

Uitgeverij Jacques Gilliéron bvba
Antwerpen Telefoon (03)658.91.53 - 658.00.53

Zweedse kruiswoordpuzzel.

Méer van deze Zweedse puzzels vindt u in de volgende Vlaamse puzzeltijdschriften van 'De Puzzelaar' t.w. De Stad Stockholm en De Viking.

Bij uw dagbladhandelaar verkrijgbaar.

Oplossing van de puzzel van vorige week: SLOTRONDE

ruimte tussen regels	kanni-baal	bruin-geel	centi-meter	voorzetsel
huis-vesting	geestelijk gebied	zang-noot	brand-stof	man van adel
→	↓	↓	↓	↓
			9	
schouw-spel				sirih
berg-geit	7			Heilige
→			↓	↓
		heester	4	
		voorzetsel		
stuk chocola			verharde huid	
deel v.e. geschrift		5	kaarten-boek	
→			↓	↓
			voorzetsel	Griekse letter
			dun	
traagheid				boom
voorvoegsel		3		6
→		doctor	bloem	↓
		2	ad acta	
volmaakt				ex tempore
zitje bij een café				8
→				↓
			1	plaats in België

1	2	3	4	5	6	7	8	9
---	---	---	---	---	---	---	---	---